

Monumentnummer*: 523047

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 21 mei 2002
Kadaster deel/nr 82883/77

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Nijmegen Nijmegen Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Nijmegen Bottendaal

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Nijmegen B 4731

Omschrijving**

Inleiding

HERENHUIS met TUINHEK, gebouwd in 1904 in Overgangsarchitectuur door de bouwkundige H.G. Burgers (*1875) in opdracht van papierfabrikant Schut. Het pand bezit invloeden van het Rationalisme door de in hardsteen uitgevoerde detailleringen als zuilen en aanzetstenen en ter plaatse van de verdiepingsvloer van de bel-etage, in een verder in baksteen opgetrokken gevel. Genoemde onderdelen geven in natuursteen hun belang in de constructie weer. In het interieur bepalen diverse Art Nouveau-elementen de vormgeving. De achtergevel is louter als sluitende gevel uitgevoerd en toont aan dat de voorgevel het aanzien naar buiten was.

Het ten opzichte van de overige woningen in de straat in stijl afwijkende pand heeft een voortuin die van het trottoir wordt gescheiden door een smeedijzeren hekwerk op een voetsmuur. Het pand is gelegen in de aaneengesloten oostelijke gevelwand van de Vondelstraat in de laat 19de-eeuwse en vroeg 20ste-eeuwse stadsuitleg die na de afbraak van de vestingwerken tot stand is gekomen.

Omschrijving

Het pand bezit een nagenoeg rechthoekige plattegrond, is in baksteen opgetrokken en wordt door een gedrukt zadeldak, gedekt. Het twee bouwlagen en een verdieping tellende woonhuis bezit aan de voorzijde een bijzondere gevel met in hardsteen uitgevoerde detailleringen. De asymmetrisch ingedeelde gevel wordt gekenmerkt door begane gronds links een erker en rechts een inpandig

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

portiek. Op de bel-etage een loggia achter twee, op drie zuiltjes rustende, korfbogen. Drie gekoppelde samengestelde vensters vormen de laatste geleding. De gevellijst met aansluitend klimmend fries, is ook in hardsteen uitgevoerd en draagt in de kruin het jaartal '1904'. De VOORGEVEL bevat begane gronds vier vensteropeningen, met van bovenlichten voorziene moderne ramen, waarvan er drie in de erker links voorkomen boven de gecementeerde plint. Het inpandige portiek bezit de oorspronkelijke 3x2-ruits paneel deur met zijlicht en bovenlichten. Op de erker sluit een balkon aan dat overgaat in de eerder genoemde loggia met zuilen. Alleen de middelste van de drie staat vrij; de linkse en rechtse zuil is tegen een smalle muurdam geplaatst, maar alle drie de zuilen (met gestileerde kapitelen), rusten op de dekplaat van de gemetselde, opengewerkte borstwering van de loggia. Aanzetstukken leiden de boog in die een afgeschuinde binnenwelling bezit. In de terugwijkende gevel komen twee beglaasde schuifdeuren onder drieruits bovenlicht voor, die toegang geven tot het balkon. Drie sierankers geven de plaats aan van de verdiepingsvloer van de zolder waar zich gekoppeld, drie op een gemeenschappelijke dorpel rustende vensters bevinden met rondboogvormige draairamen met zijlichten. De door drie horizontale roeden ingedeelde zijlichten met kwartcirkelvormige beëindiging vleien zich aan weerszijden tegen het grotere middenraam. De hierdoor ontstane drielobbige vorm boven de ramen wordt door een 1½-steens strek afgesloten.

De LINKER- en RECHTER ZIJGEVEL bestaan uit de scheidingsmuren van de aangrenzende panden.

De van een gecementeerde plint voorziene ACHTERGEVEL bezit met links een moderne (keuken) deur met bovenlicht en rechts een deur, met gekoppeld een zijraam, drie vensterassen die alle worden afgesloten door een steens segmentboog. De twee bovenverdiepingen bezitten per bouwlaag twee stolpramen met bovenlicht onder een steens segmentboog. De gevel wordt door een rechte lijst beëindigd.

Het INTERIEUR is vrij gaaf bewaard gebleven en bezit nog enkele waardevolle onderdelen. De oorspronkelijke paneeldeuren met karakteristieke brede deuromlijstingen zijn merendeels nog aanwezig. Door de onderlinge verhouding en positionering van de hal en voorkamer begane gronds en de situering van de woonkamer op de bel-etage evenwijdig aan de voorgevel, is er sprake van een bijzondere ruimtelijke indeling van het pand. De grote hal bevat een terazzovloer, lambrisering met florale Art Nouveau-motieven die zich via de bordestrap met gesneden trappaal en scheluw aantreden voortzet naar boven. In de van olijfgroene lambrisering (op drie van de vier wanden) voorziene Oriëntaals aandoende woonkamer op de bel-etage, komt een opmerkelijke terugwijkende, haardplaats voor. Deze wordt door een halfronde boog omlijst, die behalve dat deze op muurdammen met lambrisering rust, ook op twee plaatsen wordt ondersteund door ranke zuiltjes waartegen de lambrisering tenietloopt. In de hoeken die wordt gevormd door deze muurdammen en de flanken van de schouw (die oorspronkelijk was bekleed met groen geglazuurde nu witgeschilderde tegeltjes), komen haardzitjes voor. De 3x2-ruits paneel deur is van een ronde omvangrijk uitgevoerde deuromlijsting voorzien. Vanuit een met rood en blauw beglaasde lichtopening in het dak wordt het gehele trappenhuis tot aan de hal begane gronds verlicht.

De voortuin wordt van het trottoir gescheiden door een smeedijzeren TUINHEK, rustend op een lage hardstenen plint waarin twee gekantelde korfboogvormen die als het ware een inleiding zijn op de bogen in de gevel van het pand boven de loggia op de bel-etage. Het hek bestaat uit twee regels en spijlen waarvan enkele onderling rondboogvormig zijn verbonden.

Waardering

HERENHUIS met TUINHEK, gebouwd in 1904.

-\tVan architectuurhistorisch belang als voorbeeld van een goed en gaaf bewaard woonhuis in Overgangsarchitectuur waarbij vernieuwende elementen vanuit het Rationalisme duidelijk herkenbaar zijn. Het interieur vertoont Art Nouveau-invloeden en heeft

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

unieke onderdelen als een fraai vormgegeven haardnis. Het tuinhek legt in materiaalgebruik (baksteen en hardsteen) en boogvormen een relatie met de voorgevel van het pand.

-\tVan stedenbouwkundig belang als onderdeel van de aaneengesloten oostelijke gevelwand van de Vondelstraat in de laat 19de-eeuwse en vroeg 20ste-eeuwse stadsuitleg die na de afbraak van de vestingwerken tot stand is gekomen.

-\tVan cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een directeurswoning uitgevoerd in een stijl die verschillende, voor die tijd moderne invloeden vanuit de bouwkunst toont.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis